

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

En bred marginal att drömma och mycket att känna igen

Österlund, Mia

Published in:
Finsk tidskrift

Published: 01/01/2023

Document Version
Final published version

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Österlund, M. (2023). En bred marginal att drömma och mycket att känna igen: Barnboksåret anno 2022. *Finsk tidskrift*, (3-4), 49. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202401152691>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

En bred marginal att drömma och mycket att känna igen. Barnboksåret 2022

Mia Österlund

Finlandssvensk barn- och ungdomsutgivning är fortsättningsvis en framgångshistoria. Inte nog med att vi har hela två ”större” förlag, de flankeras också av mindre förlag. Bredden borgar för en varierad och högklassig utgivning. Att utgivningen håller måttet vittnar den rikliga förekomsten av nomineringar och priser om. Att hela tre av sex Finlandia junior nomineringar gick till finlandssvenska barnböcker är anmärkningsvärt. Kronan på verket är att Ellen Strömberg vann Augustpriset för *Vi ska ju bara cykla förbi*, ett kvitto på att finlandssvensk barnlitteratur ligger i framkant även med Sverigesvenska mått. Betydelsefulla nomineringar har haglat och böcker som reser mellan språk och länder kännetecknar utgivningen 2022. Flera debutanter briljerar, något som bådar gott för återväxten.

vill vara med och vem vill bort. Miljön är myllrande urban med skejtande tanter och vinkande hipsters. En flerspråkighetskakafoni brer ut sig på en bilderbokssida där folk står tätt intill varandra. Någon talar finska, någon latin. I myllret känns namnkunniga personer igen. I sin koloristiska framtoning inbjuder boken till eftertanke och samhällskritik. Sympatierna är tydliga som då en person vandrar förbi med ukrainska flaggan och en fredsduva på axeln. Finlandssvensk bilderbok isolerar sig inte, tvärtom går den i dialog med globala strömningar både tematiskt och estetiskt.

Här är *alla andra* av Mimi Åkesson och Linda Bondestam är en vimmelbilderbok som skildrar mångfald och inkludering.
Bild: Linda Bondestam/forlaget.com.

Maija Hurme går från klarhet till klarhet. I *Alla mina sista* – i sin finska version nominerad till Nordiska rådets barnlitteraturpris – är den sammanhållande principen att det sista av något har samlats som i en scrapbook eller ett album. Hurmes skira stil lämpar sig ypperligt för det eftertänksamma greppet. Den unga jag-berättaren samlar på "sista", vilket visar sig rymma livets alla schatteringar från födsel till död och alla utmaningar och njutningar som finns däremellan. Den fragmentariska formen inbjuder till (själv)reflektion. Just det stillsamma tempot charmerar och visar på vad allt bilderboksmediet kan rymma. *Alla mina sista* är utsökt bilderboksläsning om växande och varande. Mormors kaffekoppssamling, sista nattbussen, de sista gosdjuren som reas ut; Hurme berör i sin fina kartläggning av levnadskonst.

I Maija Hurmes *Alla mina sista* samlas det på "sista" ur livets olika skeden.
Bild: Maija Hurme.

Faktabilderbok med humoristisk ton

Att forskaren **Katja Bargum** tar klivet in i barnboken och dessutom gör det med virtuosa **Jenny Lucander** gjuter nytt liv i en underrepresenterad genre, faktabilderboken. I *Myrornas rekordbok* ramar rekord in kunskap om myror. Myror myllrar på de orangea försättsbladen och finns en masse på varje uppslag. Bargums fyn-diga pratbubblor tillför ett humoristiskt anslag. Du-tilltalet drar in läsaren, som möter draculamyror, pistolmyror, gaffelmyror och får ta del av häpnadsväckande fakta. Det går inte att värja sig för all den läckra myr-realia som bjuds. Lucander lämnar inget åt slumpen. Hon arbetar med reducering och betoning på bästa sätt. Hennes skicklighet i att gestalta landskap och att skapa dynamik mellan uppslagen imponerar. Varje barr osar skogsglädje. Boken inbjuder till att försjunka i och vara medskapande i en kunskapsprocess. Här tas myrorna i första hand ur naturvetenskaplig vinkel, men delvis som följeslagande art till människan, för att tala med Donna Haraway som teoretiserat relationen mellan människa och djur.

I faktabilderboken *Myrornas rekordbok* av Katja Bargum och Jenny Lucander får den unga kunskapstörstaren en gedigen introduktion till myrornas liv.
Bild: Jenny Lucander.

Dikt och bilderbok går hand i hand

Dikt för de allra minsta har gått från att vara bristvara till att blomstra. **Nina Grans** debut *Dikter för små öron* bjuder på kluriga dikter om en rad djurfigurer. Dikterna vill vara barnnära, men stöter på patrull. I stället för att avlyssna barns samtida språkvärldar är Gran arkaistisk: "Lipsillen grät/ tills hans pöl blev en damm/ förrymda badankor nöjda där sam/ med smörgås och snorgärs i solen". Frågan är om det blir för många ord att stanna upp vid för en liten lyssnare. Den förtätade formen, men också avsaknaden av interpunktion, gör det svårt att följa med i svängarna: "Vältrande blåbärsblå båtar i sörjan/ sörjer för blånande särkarnas början/ Början med blåbär ger gredelin fil/ filosoferar en bärsärk med stil" heter det om figuren Bärsärken. Det är i sig fiffigt och fint, men kräver viss ansträngning för att avkoda. Valet av stilgrepp väcker frågor om den tilltänkta målgruppen, 3 till 6-åringar. Förstås ska dikt inte väja för att använda svåra ord, men kunde en lite lättare stil väga upp och vara tillgängligare? Som då videkissan gäspar så stort att "himlen sprack blå/ och solen rann gul", där Gran är som bäst, lämnar rimen och diktar expressivt. **Sanna Mander** låter genomgående dikter samsas om ett uppslag så att bildelement från olika sfärer flätas samman. Bilderna har poetisk kvalitet och berättar i färg, form och bildrytmik. Manders grafiska formspråk kommer till full rätt, från försättsbladens färgstarka myller sätts den visuella tonen.

Svårigheten att hitta rätt bildberättare för rätt textförfattare

Några böcker präglas av ett haltande samspel mellan bild och text. **Sanna Tahvanainens** tema är relationen mellan ett barn och dess vuxna. I sina bilderböcker har hon samarbetat med en rad bilderbokskonstnärer, med varierande resultat. Bäst har Jenny Lucander i *Min svarta hund* (2020) förvaltat Tahvanainens välfunna textvärld. Trots att Tahvanainens texter lämpar sig väl att berätta vidare från i bild, lyckas det inte alltid lika bra. I *Vilja och valen*, om Vilja och hennes moster på resa i Nordnorge, står svenska **Emelie Gärdele** för bildberättandet. Hon har flera bilderböcker

bakom sig, som dekorativa *Den långa resan* (2019). Hennes bravur är att avbilda djur. Stilen är planschartad, människornas mimik och gestik statisk. Mostern ter sig deprimerad i sin fjära frånvändhet. Något genuint bilderboksberättande uppstår inte. På omslaget står Vilja med sin tyg-val Igor i handen och bakom henne kastar sig blåvalen upp ur böljorna, det är en rak läsanvisning om att här kommer fantasi att tvinnas samman med verklighet. Som flickans namn antyder handlar det om att vilja något väldigt mycket och att härbärgera sin längtan efter att få möta det största av däggdjur. Om Gårdeler lättat ankar från det dekorativa och vågat gå närmare berättelsen hade det funnits mer att utvinna.

Hur leka tre? Temat är välkänt i bilderbokssammanhang. I *Lejon kommer* av **Sanna Sofia Vuori** och **Cara Knuutinen** ruskas relationen mellan det förmänskligade gosedjuret Grävling – iklädd röd rock – och dess barn om rejält. För under julgranen, i ett prasslande paket, finns rivalen goselejonet. Ovissheten, svartsjukan och svårigheten i att vara tre tornar upp sig. Grävlingsserien inleddes 2020 med *Grävling borta*. Då tappades gosedjuret bort och förlusten utlöste kvalfylld längtan hos barnet.

I den nya boken agerar gosedjuret berättare: ”Jag sätter mig i en papplåda där det luktar skridskor eller elvisp, och jag vill inte längre se. [...] Jag önskar att lejonet hade varit ett pussel istället. Eller en tröja” konstaterar det uppgivet då paketet är öppnat och rivaliteten ett faktum. Barnets inkännande morfar tröstar grävlingen och vips är konflikten ur världen.

Vuori är ingen oäven bilderboksberättare, hennes text är träffsäker och lyhörd. Beroende på vilken illustratör hon samarbetar med tas hennes berättande om hand väldigt olika. Samarbetet med Knuutinen präglas av en överdos nostalgi. Visserligen firas julen hos morfar på landet, men att miljön är så fullständigt renons på samtidskänsla skär sig. Vedspis och kopparkaffepanna i all ära, men hela bilderboksuttrycket, inklusive figureernas ansiktsuttryck, blir för smetigt. Varför måste berättelsen peka med hela handen mot något så genomdränkt nostalgiskt?

Men även då samma person står för text och bild kan det skorra. **Elin Löf** debuterar med brunmurriga *Benni och skrivmaskinen*. Långhåriga Benni går i skolan, men tillbringar helst tid hemma hos sin morfars mamma, kallad ”fammo”, som är nära

hundra år. Det märkliga smeknamnet skapar oreda och är inte välvalt alls. Boken är genomgående för mörk i sin bildsättning, det blir svårt att urskilja skeendet, även om bildvinklar och blädder-dramaturgi sitter som de ska. Den vemodiga berättelsen om en magisk skrivmaskin leker med begreppen vardag och fantasi. Benni vill vistas hos fammo där modern teknik inte finns. Han är ett barn som härbärgerar nostalgi till något han inte själv upplevt. Bilderbokstexten kunde ha förtätats mer, men också bildberättandet är trevande. Varför Benni är så påfallande flickig i frisyr och bär nagellack förbryllar. Är det meningen att han är ett queert barn? Visserligen måste inte barnböcker om queera barn tematisera deras queerhet, men här blir det väl grumligt. Boken handlar om att erövra språket, att lära sig skriva, men också om den kontakt över generationsgränserna som kan byggas av berättelser. Ansatsen är fin, men det finns för många luckor och otydligheter för att hålla hela vägen.

Magisk realism som vidgar vardagen

Nioåriga Joels föräldrar känner ingen flygskam. De ska på en urtrist jobbrespa. Säger de. Men Joel hör dem mumla om turkost havsvatten och kamelritt. Själv dumpas han hos kufiska farmor han knappt känner. I **Annika Sandelins** och **Jenny Lucanders** *När farmor flög* möter läsaren farmor hopkurad i badkaret: "Det luktade kattkiss och damm i den trånga lägenheten. I köksfönstret hängde en julstjärna fast julen var över för länge sedan. Någon tappade vatten i badrummet. Pappa klev in med skorna på och knackade på dörren. Kranen tystnade. 'Är ni redan här?' hördes farmors röst."

Blicken är Joels. Att han är mörkhyad framgår bara i bild. Farmor å sin sida är ljus med stripiga grå hårtestar. Hennes hem är försummat, hon livnär sig på fryssoppa och sitter lutad över datorns patiensprogram med karakteristisk gamnacke. Skröpligheten och den sinande orken gestaltas inkännande av Lucander. Joel får sin döda farfars Fantomentidningar och drömmer superhjältedrommar. Med ens märker han att farmor fått vingar. Efter lite träning kan hon faktiskt flyga. Hon har blivit superhjältfarmor,

en omvänd Karlsson på taket och narcissism bytts i altruism. Det luggslitna åldrandet samt barnets ensamhet ställs mot föräldrarnas uppskruvade livstempo där omsorgen tryter. Sandelin skriver förtäta: "När jag kom ut på gatan såg jag upp mot köksfönstret, och där stod farmor i motljuset och tittade efter mig. Hon hade spänt ut vingarna, som var ännu större än jag hade förstått. På avstånd liknade hon en insekt, en underlig nattfjäril med människohuvud." Sandelin och Lucander skapar ett guldkorn. Här bor gud i detaljen, utsökt utvald.

Också systrarna **Sofia** och **Amanda Chanfreaus** anmärkningsvärda debut, *Giraffens hjärta är ovanligt stort*, som vann Finlandia junior, bjuder på magisk realism. Både i text och i bild är berättelsen helgjuten. Texten är utsökt, om än aningen för osovrat vildvuxen sett till mängden infall. Däremot bryts aldrig den bultande undertexten om saknad och ensamhet, som ger påhittan relief. Nioåriga Vega, bosatt på Giraffön, har en otyglad fantasi. Hennes vardag vimlar av underfundiga kompensatoriska djurfigurer. Då pappans nya flickvän sprider iskyla kring sig, tyr sig den ensamma Vega till sin minnessjuka morfar, vinner en vän och dessutom en brevvän som öppnar för nya möjligheter. Att Åland anas i bakgrunden genom ord som fastlandet och pallervant är en bonus: "Blåbärsriset prasslade och ut ur bersån steg den blåa varelsen, som varken var ett blåbärsmonster, en humbelkludd, en grisaapa eller en pallervant, utan en helt vanlig pojke." Bokens högläsningsfaktor är skyhögt.

Briljanta debuter i mellanåldersboken

En mellanåldersbok som uppmärksammas i svensk dagspress är **Mathilda Gyllenbergs** och **Maria Sanns** *Hundra dagar hemma*, om psykisk ohälsa i lägre åldrar. I Nike väller det mörkaste mörka fram. Det händer närsomhelst. Av för många människor för nära, för höga ljud, för jobbiga lukter. Utan förvarning är mörkret över henne och hon rusar hem till tryggheten i sitt rum med fördragna gardiner. Nike är hemmasittare: "En fredag förra året sa jag till mamma att jag inte kunde gå till skolan för att jag skolstrejkar för klimatet, som Greta Thunberg. – I så fall får du lov att ta dig

till Riksdagshuset, och sätta dig där och strejka med en skylt, sa mamma. Så länge du kurar här hemma räknas det inte.”

Högpresterande Nike – som med flit skriver in några fel i engelskaprovet för att slippa vara topplev – vägrar skola. Gyllenberg sätter tonfallet i sin jagberättelse. Läsaren förstår att allt är rätt bra. Utom i Nike. För att få fart på intrigen introduceras en deckargåta, det blir underhållande då spioneriet misslyckas. För Nike handlar det om självförglömmande, om att för en stund ryckas ur det mörka och finnas i gemenskapen. Elvaårsperspektivet sitter som en smäck då svärtan motas av gula glädjestunder: ”När vi kom fram till maskeradaffären flög alla sorger ut genom fönstret på glada fågelvingar, för det är världens bästa butik. Där kan man köpa lösrumpor att ha utanpå byxorna, peruker i alla regnbågens färger, fejkblod för vampyrer och massor av spiongrejer.”

Maria Sann är rätt illustratör att förvalta svärtan. Hon orkestrerar bilderna perfekt på baksidan. Nike syns knappt i bild i början av boken, bara enstaka kroppsdel sticker ut under täcket, hennes huva avskärmar världen. Trovärdigheten i detaljerna kring ett ”nepsy-barn”, ett barn med neuropsykologisk problematik, är påtaglig.

En annan dunderdebut begår **Karin Filén** med *Alla mina katastrofer*. Sandra ska börja i sjätte klass i en ny skola. Men ännu är det sommar och allt är öppet. Scenariot är skåpmat, men framberättandet läckert. Gränssnittet mellan att vara ett lekande barn och att ta klivet mot tonårens trevande är ett grundackord både för mellanålderbok och för ungdomsroman: ”Jag vill hemskt gärna sluta växa så fort på längden så att jag kan vara kort och gullig. Som min kompis Jenny.”

Året är 1986 och det vimlar av tidsmarkörer i form av kassetband, bystdrottningen Samantha Fox, trådtelefoner och Tjernobykatakstrofen. Frågan är om 1980-tals inramningen slår an hos dagens unga läsare. Att Filén kan skriva för unga råder ingen tvekan om. Hon jonglerar snitsigt flickbokstraditionen då hon låter Sandra läsa *Anne på Grönkulla*. Sandras nyfunna bästisar Jenny och Emma skildras fylligt. Sandra samlar på kvällstidningarnas pinupbilder, en träffande bild för uppväxtårens lockelser och skam. Att det är just förpuberteten som fokuseras ger Filén svängrum. Det är en tid av flickfniss och osäkerhet, av relationer och förändring.

Att hantera flickuppväxtens vånda så nyanserat och engagerande bådar gott för Filéns fortsatta skrivande.

Mellanåldersdeckare som inte överraskar

Eva Höglund bäddade för en långkörare med fjolårets debut. *Kompisdeckarna: Den farliga lasten* följer fyrklövern från förra boken: idésprutan Andrea, eftertänksamme Markus och syskonen Erik och Elise, impulsiv respektive blyg. Boken utspelar sig kring jullov. I början är barnen bortresta till Thailand eller London, utom Andrea som bor med sin ensamstående mamma i Åbo. Genom boken löper en tunn tråd av klassbakgrund, som kanaliseras i vem som har dyraste prylarna, men tematiken växer inte. Var för sig ramlar barnen över mystiska händelser kopplade till en narkotikaliga. I Höglunds tappning är barnen präktiga rättesnören som på sedvanligt sätt är smartare än den joviala polisen. Knarkligan är karikerad. Trots att pistoler och frihetsberövanden finns med mildras bilden av de kriminella av fäniga ordval som ”pojkvasker” och ”pojkspoling”. Lokalfärgen ger must åt berättelsen. Boken hade behövt en åtstramning. Särskilt skaver stilen i dialogerna där barnen talar styligt.

Serietecknaren **Sebastian ”Basse” Nyberg** tog i fjol klivet in i barnlitteraturen med hyllade *Rigelstenen*. Träffsäkert levererade han fantasy i myrmark och Åbomiljöer. *Adjutantens hemlighet* är en feelgood-deckare för yngre läsare. Boken inleds på den lokala loppisen: ”Den här då?” frågade Axel. Hans syster och två kusiner vände sig om. Axel hade en gammal pälsmössa på huvudet. Den var så stor att den såg ut som om ett hårigt djur höll på att äta upp hans huvud. Malin och Isabella brast ut i skratt. ’Akta dig!’, sa Benjamin. ’Den kanske är full av löss’. Effektivt sätts den lättsamma tonen då kusinfyrklövern i åldern elva till tretton presenteras. På loppmarknaden köper barnen en bunt gamla häften, hittar meddelanden från förr och leds mot en hemlig skatt. Förvecklingarna är många och det saknas inte kusliga ryck som involverar maskerade män med pistoler, färgstarka antikhandlare i grälla sommarklänningar och stugfolk som drömmer om ekonomiska lyft.

Nybergs trumfkort är att gåtan bottnar i då Sverige förlorar Finland till Ryssland 1808–1809. Boken utspelar sig i Virdois där ryktet om Gustav IV:s gulds katt ännu florerar. Skatten ska han fått i utbyte mot att han ”sält” Finland till Ryssland. Hans adjutant Erik Oxhjerta hanterar i största hemlighet skatten och det är hans hemliga skrift barnen tyder. Deras loja sommartillvaro bryts i ett digert deckararbete. Boken är en bladvändare med hjärtliga blinkningar till genren.

Hästbok med för många hinder

Wilma Möllers andra hästbok *Kaamos. En andra chans* är en fullgod hästbok. Det märks att Möller kan både sin hästboksgenre och att specialkunskaperna om hästskötsel och ridtävlingar sitter. Hon får in rätta snårten i berättandet. Upplägget är välbekant: briljant ryttare har skadats och vändas över att ta upp ridningen. Dilemmat speglas i andra karaktärer med likadan problematik. Stallhierarkins tvärhet och tävlingsanda bryts mot solidaritet och omtanke. Att Möller kan skriva råder ingen tvekan om, men hon kunde utmana upplägget mer. Nu blir det alltför raka kurvor då var och varannan i persongalleriet förses med överstora problem. Att våga vistas i ett mindre tillspetsat scenario och tillföra hästboken något nytt skulle vara välkommet. Möller tecknar skickligt miljöer, har flyt i dialogerna och sinne för dramaturgi. Om hon vill något mer återstår att se.

Science fiction med ungt tilltal

Henna Johansdotters andra ungdomsroman *Sömmlandet* är en scifi-berättelse om en värld där kvinnorna har makten och där männen lever separerade från dem genom en mur som rests för 500 år sedan. Bakgrunden till det könssegregerade samhället är misogyni. En inspirationskälla är poeten Nin Andrews *Why God is a Woman* (2015), en annan Susan Collins bästsäljare *Hungerspelen*. Nolan har sin hemvist i Skimret, den privilegierade zonen, som flödar av blått, rött och violett ljus och ”holografiska reklamer

svävar som spöken över byggnaderna”. Skimret kännetecknas av män som sminkar sig och klär sig färgstarkt, queert. Under ytan bultar brutaliteten. Scenariot är dystopiskt och cyberpunk-influerat. Purifytest rensar bort abnormer, de könsgrumlade. Vad som sker män emellan i en enkönad värld, exempelvis med erotiken, är en tematik. Sjukdomen ”sömmen” slår hårt och jakten på ett botemedel driver handlingen framåt. Nolan vill bryta sig ut och nå kvinnosidan. Han dras in i politik och aktivism, men engagemanget har ett högt pris.

Johansdotter rör sig ledigt bland scifi-konventioner. Världsbygget är som brukligt en spegelyta för frågor i vår tid. Romanen dukar upp etiska frågor i mängd: genus, psykisk ohälsa, självskadebeteende, dyslexi och teknik ges synlighet. Överflödet av teman blir väl mycket att hantera. Att Nolan är lycklig i sin självvalda prostitution är en knepig fråga som behandlas nyanslöst. Johansdotter skriver med gott humör, men just därför blir det väl långrandigt med alla turer och trådar som ska hållas uppe. Att orka genom sida upp och sida ner av valkampanj som presenterar världsbygget nöter ner läsarens intresse. Ett mindre svulstigt persongalleri hade gett bättre svängrum.

Punkig, skör tonårsskildring

Ellen Strömberg visar i sin första ungdomsroman, *Vi ska ju bara cykla förbi*, att hon kan ungdomsromanen på alla sina fingrar. Här finns det slitstarka upplägget att en ny tjej kommer till klassen, att hierarkin mellan tjejerna är rå och att bästisskap kostar. Hierarkin löper från klassens drottningar Becka och Leila till försagda, kristina Fredrika. Mitt på skalan finns Malin och Manda. Deras vänskap liknar den i Strömbergs starka vuxendebut *Jaga vatten* (2018), som också skildrar vaknande sexualitet och vänskapens skavsår. Framskrivandet av flickskap är avväpnande ofiltrerat, oputsat och fångar viljan att växa. Det är som då Elin i Lucas Moodyssons *Fucking Åmål* skriker ”Jag vill knarka!” för att småstaden är så omedgörligt snäv. Men hos Strömberg dricks O’boyglasen med cp-skadade system. Boken fick välförtjänt Augustpriset.

Manda och Malin som går i nian cyklar runt i småstaden och vill att något ska hända. Vägen till romans går via fester. Malin är välbeställd men har det inte bra hemma. Med romanser har hon trots sin kaxighet inte framgång. Manda däremot är den blyga som blommar ut som söt killmagnet. Jämnåriga Oscar ger gnistor, medan den äldre John hon tror sig gilla prickar alla #metoo-boxar som överklasslyngel som lapar i sig unga tjejers osäkerhet: ”Han kysser mig och jag förbereder mig på att falla ur den här verkligheten och in i nästa. Men inget händer. [...] –Vill du suga av mig? väser han”.

Boken målar visioner. Det finns sömsmän i skildringarna. Flickorna vill verka mystiska. De vill vara så mycket större än sina tonårsliv. Fylligheten i den tonårsvärld som skrivs fram charmar. Strömbergs skickliga lek med intertexter gör tilltaget trovärdigt. Kapitlen har träffsäkra rubriker. Berättelsen har flyt, dialogen är uppdaterad, samtidskänslan intakt.

En liten litteraturkrets med stor räckvidd

Barnboksutgivningen anno 2022 vittnar om både bredd och djup. Några nya inbrytningar sker, som att faktabilderboken plockas upp och att några drivna debutanter lovar gott inför kommande år. Utgivningen har stabiliserats, det finns kontinuitet och ribban läggs påfallande högt. Utrymme finns både för konstnärliga verk och för bruksböcker. Det är ett imponerande barnbokslandskap som förtjänar att få många läsare, i Svenskfinland men också internationellt. För att uttrycka det, med Tove Jansson, bjuds på ”en bred marginal att drömma och mycket att känna igen”.

Litteratur

- Bargum, Katja & Lucander, Jenny (2022): *Myrornas rekordbok*. Helsingfors: Förlaget.
- Bondekam, Linda & Åkesson, Mimi (2022): *Här är alla andra*. Helsingfors: Förlaget.
- Bondekam, Linda (2022): *God morgon rymden*. Helsingfors: Förlaget.
- Chanfreau, Sofia & Amanda (2022): *Giraffens hjärta är ovanligt stort*. Helsingfors: Schildts & Söderströms.
- Flen, Karin (2022): *Alla mina katastrofer*. Helsingfors: Förlaget.
- Gran, Nina & Mander, Sanna (2022): *Dikter för små öron*. Helsingfors: Förlaget.
- Gyllenberg, Matilda & Sann, Maria (2022): *Hundra dagar hemma*, Förlaget.
- Hurme, Maija (2022): *Alla mina sista*. Helsingfors: Schildts & Söderströms.
- Höglund, Eva (2022): *Kompisdeckarna. Den farliga lasten*. Vasa: Scriptum.
- Johansdotter, Henna (2022): *Sömnlandet*. Helsingfors: Förlaget.
- Klingenberg, Malin & Sann, Maria (2022): *Skelettet*. Helsingfors: Schildts & Söderströms.
- Löf, Elin (2022): *Benni och skrivmaskinen*. Helsingfors: Schildts och Söderströms.
- Möller, Wilma (2022): *Kaamos*. Helsingfors: Schildts och Söderströms.
- Nyberg, Sebastian (2022): *Adjutantens hemlighet*. Helsingfors: Förlaget.
- Sandelin, Annika & Lucander, Jenny (2022): *När farmor flög*. Helsingfors: Förlaget.
- Strömberg, Ellen (2022): *Vi ska ju bara cykla förbi*. Helsingfors: Förlaget.
- Tahvanainen, Sanna & Gårdeler, Emelie (2022): *Vilja och valen*. Helsingfors: Schildts & Söderströms.
- Vuori, Sanna Sofia & Knuutinen, Cara (2022): *Lejon kommer*. Helsingfors: Förlaget.

Övrig utgivning

Arnkil, Eja (2022): *Musen Hummus*. Esbo: Litorale.

Gripenberg, Margareta (2022): *Katten Esmeralda och Maggi på äventyr i Hangö*. Esbo: Litorale.

Hella, Filippa (2022): *Färgbud*. Björneborg: Barnkulturcentrum Kurunpää.

Klingenberg, Malin & Sandin, Margaretha (2022): *Tims tand*. Helsingfors: Schildts & Söderströms.

Klingenberg, Malin & Sandin, Margaretha (2022): *Lådbilden*. Helsingfors: Schildts & Söderströms.

Klingenberg, Malin & Sandin, Margaretha (2022): *Hannas hamster*. Helsingfors: Schildts & Söderströms.

Sandman Lilius, Irmelin (2022): *Baggens koja*. Esbo: Litorale.

Valtiala, Nalle (2022): *Svart saga*. Esbo: Litorale.